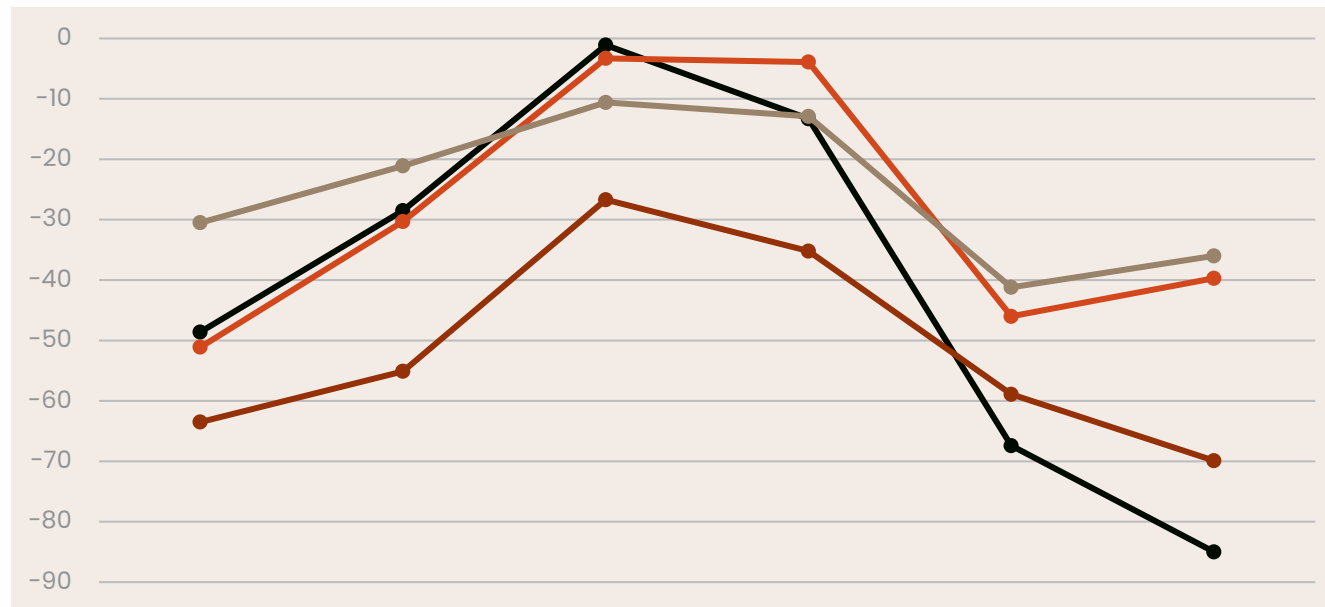

Talotekniikka-alan suhdannekatsaus 22.3.2023

Talotekniikka-alalla valo on vähissä
– uudisrakentaminen sakkaa ja
korjausrakentaminenkin vähenee

Uudisrakentaminen | Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23
Asuntotuotanto	-48,6	-28,5	-1,1	-13,3	-67,4	-85,0
Toimisto- ja liiketilarakentaminen	-63,5	-55,1	-26,7	-35,2	-58,9	-69,9
Teollisuusrakentaminen	-51,1	-30,3	-3,3	-3,9	-46,0	-39,7
Julkinen rakentaminen	-30,5	-21,1	-10,6	-12,9	-41,2	-36,0

Uudisrakentaminen laskee kaikilla osa-alueilla kaikkialla Suomessa.

Jopa 86 prosenttia vastaajista arvioi asuntotuotannon vähenevän.

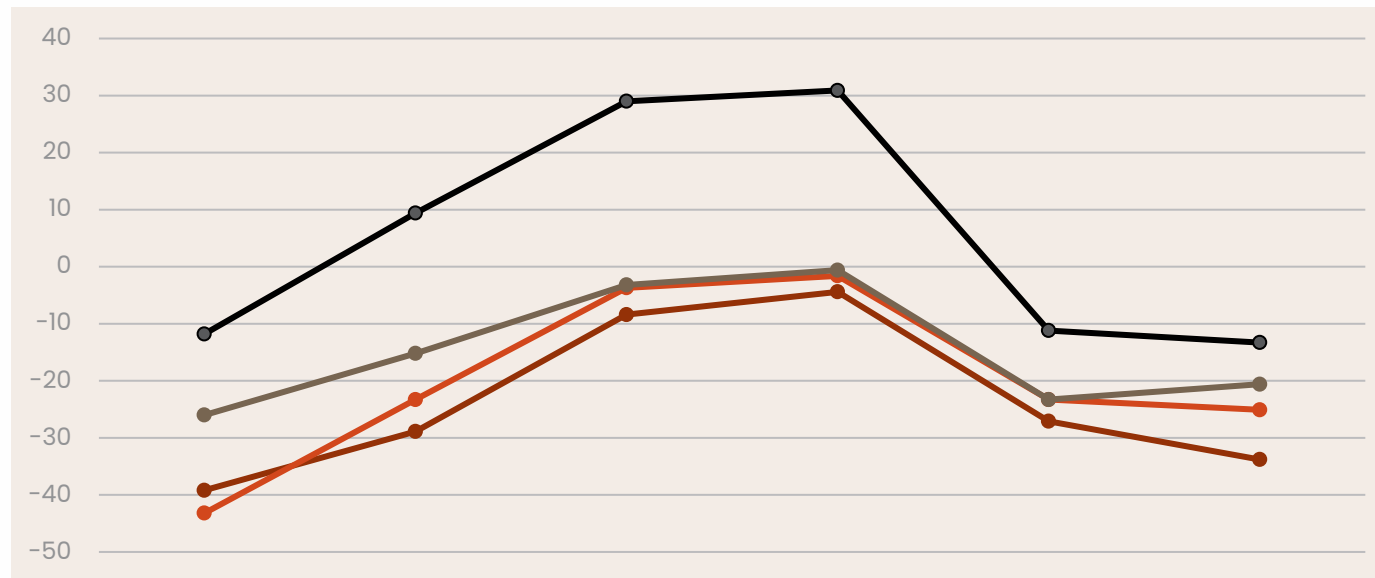
Myös toimisto- ja liiketilojen rakentamisen odotetaan edelleen vähentyvän voimakkaasti.

Teollisuusrakentamisessa saldoluvut ovat edelleen selkeästi negatiivisia, mutta aavistuksen vähemmän kuin syksyllä.

- Alueellinen hajonta lisääntyy ja kasvun mahdollisuuksia nähdään Pohjois-Savossa, Pohjois-Pohjamaalla ja Etelä-Karjalassa.
- Isommat toimijat näkevät tilanteen hieman positiivisempänä.

Julkisen rakentamisen osalta positiivisimmat näkymät ovat isoilla toimijoilla.

Korjausrakentaminen | Saldoluvut

Korjausrakentamisen odotetaan vähentyvän kaikilla osa-alueilla.

Asuntojen korjausrakentamisen näkymät ovat hieman muita osa-alueita positiivisempia: kuitenkin kasvia ennakoi vain 18 % vastaajista.

- Suotuisimmat näkymät ovat Lapissa, Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä.
- Automaattioratkaisuja toimittavat yritykset näkevät kasvumahdollisuuksia asuntojen korjausrakentamisessa.

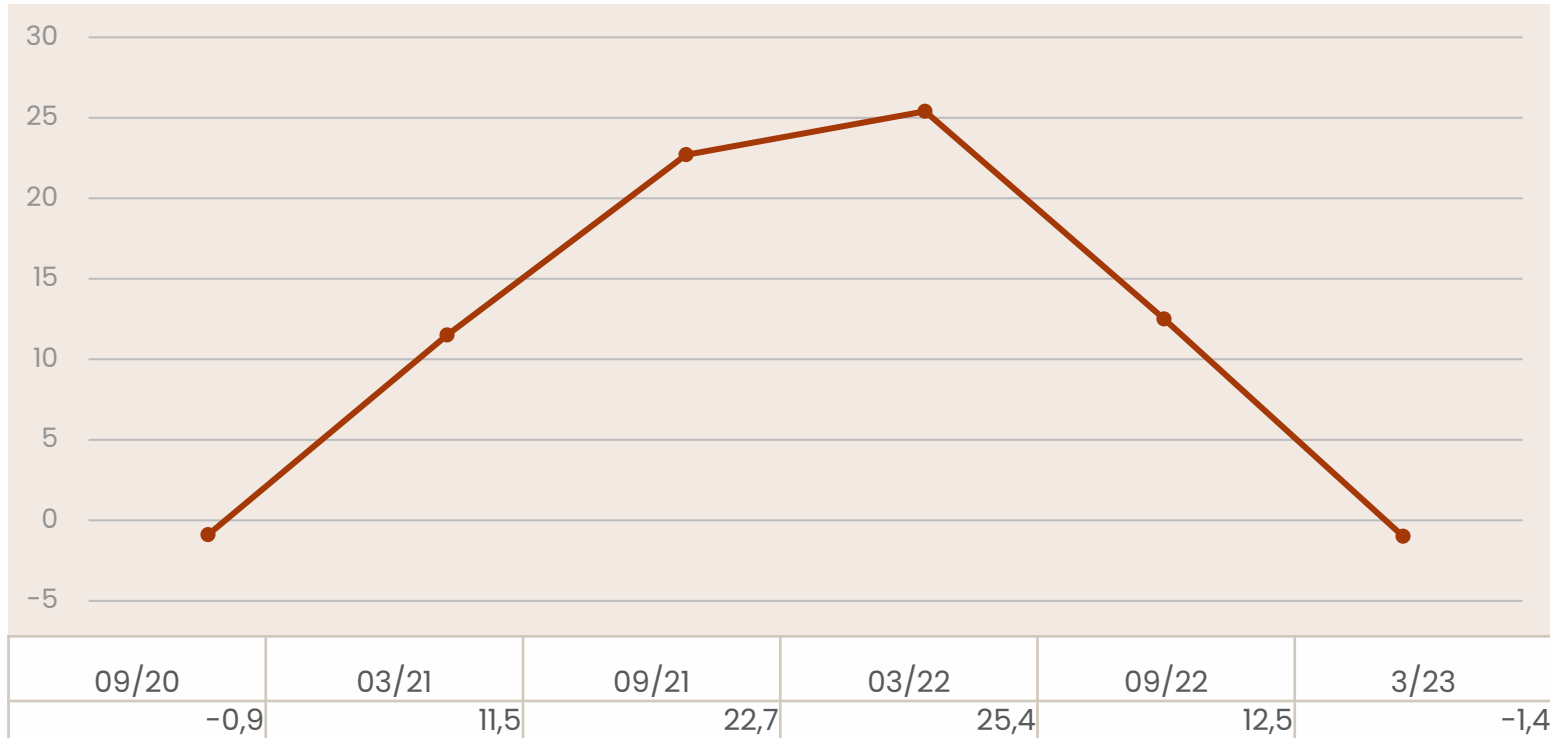
Julkisten tilojen korjauksien osalta positiivisimmat näkymät ovat 5–10 M€ liikevaihtoa tekeville yrityksillä.

Sähkösuunnittelijat ovat korjausrakentamisen kehittymisen osalta optimistisempia kuin urakoitsijat.

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23
Asuntokorjaukset	-11,8	9,4	29,0	30,9	-11,2	-13,3
Toimisto- ja liiketilakorjaukset	-39,2	-28,9	-8,4	-4,4	-27,1	-33,8
Teollisuuskorjaukset	-43,2	-23,3	-3,7	-1,6	-23,3	-25,1
Julkinen korjaaminen	-26,0	-15,2	-3,2	-0,6	-23,3	-20,6

Huoltotoiminta | Saldoluvut

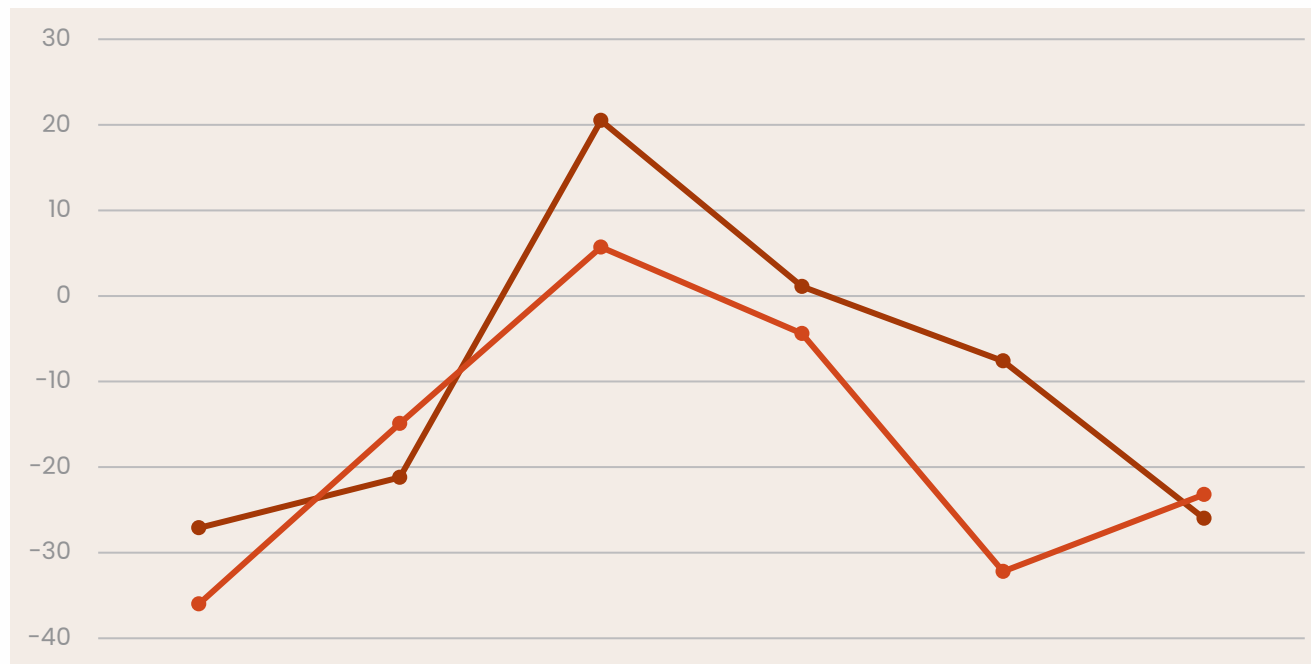
Syksyn 2022 näkymistä poiketen huoltotoiminnan kehitystä arvioiva saldoluku on painunut aavistuksen negatiiviseksi.

Huoltotoiminnan osalta kasvu-odotuksia on alle 500 000 € ja 5-10 M€ vaihtavilla yrityksillä.

Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Pääkaupunkiseudulla uskotaan huoltotoiminnan kasvuun.

Automaatiotoimijoilla on positiivisimmat odotukset huoltotoiminnan osalta.

Tilaukanta | Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23
Tilaukannan muutos, toteutunut	-27,1	-21,2	20,5	1,1	-7,6	-26,0
Tilaukannan muutos, tuleva	-36,0	-14,9	5,7	5,9	-32,6	-23,2

Tilaukanta heikkenee edelleen: peräti 40 %:lla vastaajista tilaukanta on pienentynyt.

- Positiivisin tilanne on yli 10 M€ liikevaihdon yrityksillä.

Tulevan puolen vuoden jaksolla tilaukannan odotetaan laskevan, mutta jonkin verran vähemmän kuin syksyllä.

Täystyöllistävää tilaukanta 5 kuukautta (mediaani).

- Isojen toimijoiden tilaukanta on 7,5 kuukautta.
- Toimialoittain katsottuna sähköurakoitsijoiden tilaukanta on 4 kuukautta, LVI-urakoitsijoilla ja sähkösuunnittelijoilla 6 kuukautta.

Urakoitsijoiden odotukset tilaukannan suhteen ovat hieman pessimistisempiä kuin sähkösuunnittelijoilla.

Tarjouspyynnöt | Saldoluku

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23
Tarjouspyyntöjen määrä verrattuna 3 kuukautta sitten	-38,4	-21,4	-7,2	4,4	-25,8	-36,6

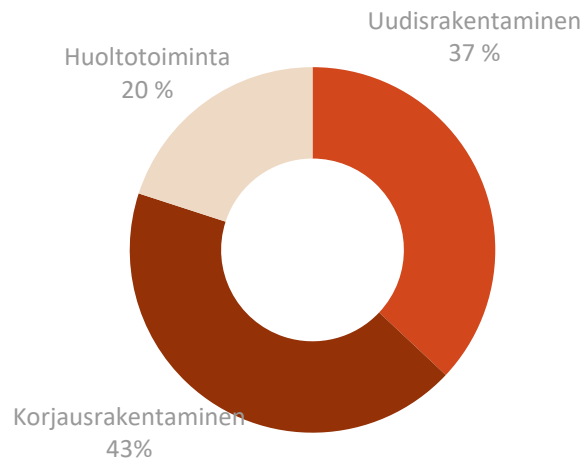
Tarjouspyynnöt ovat vähentyneet kautta linjan: lähes puolet vastaajista odottaa niiden vähenevän.

- Kainuussa odotetaan tarjouspyyntöjen määrän kasvavan, pessimistisimmät näkymät ovat Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Päijät-Hämeessä.
- Alle 1 M€ liikevaihtoa tekevien yritysten tilanne on synkin.

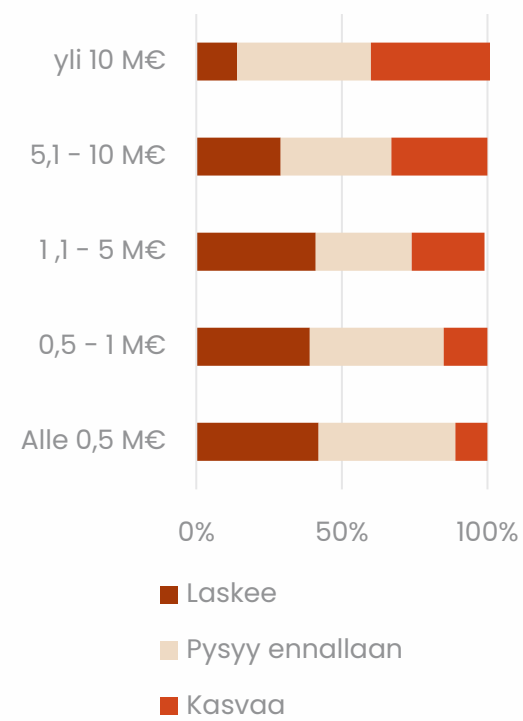
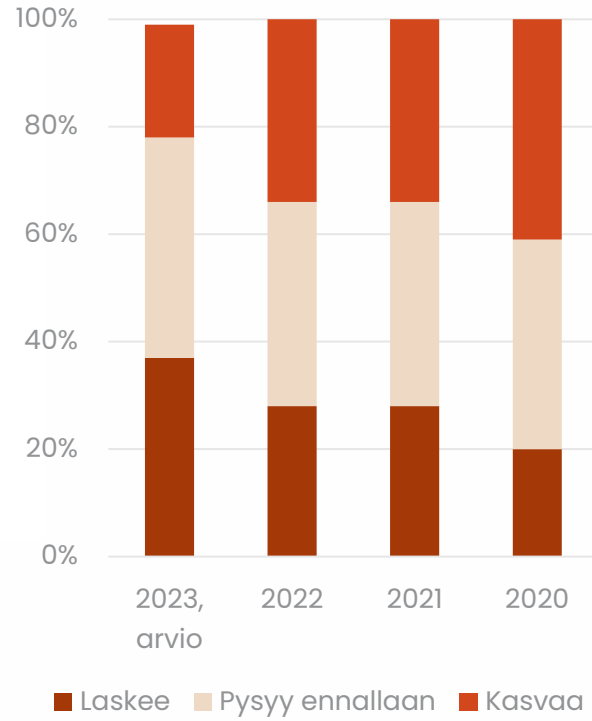
Joka viides tarjous johti tilaukseen. Alle 0,5 M€ liikevaihdon yrityksillä joka toinen tarjous johti tilaukseen.

Liikevaihto

Jakautuminen

Muutos

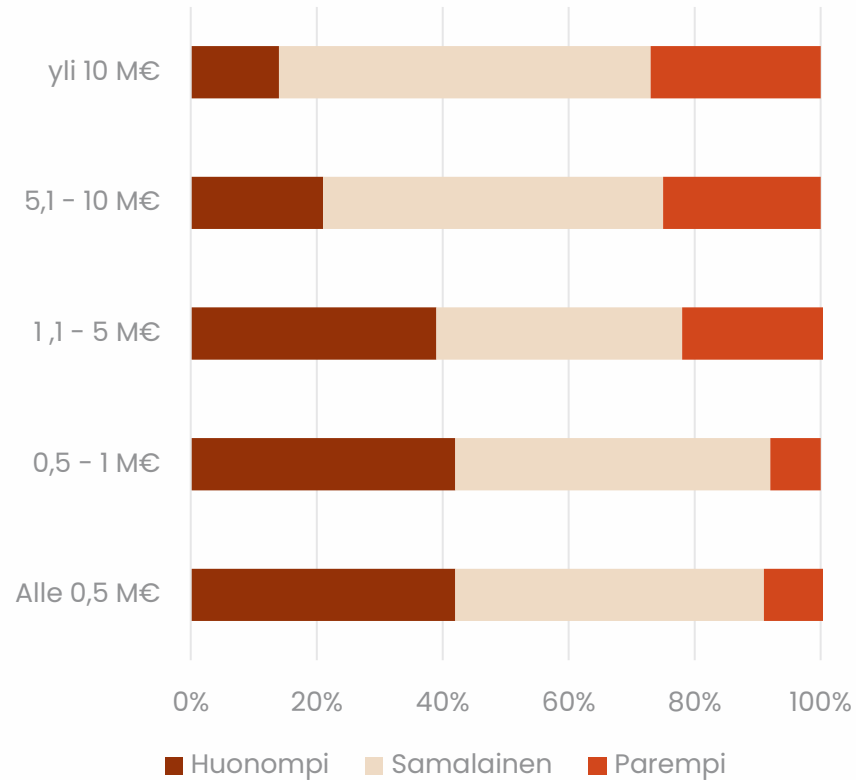
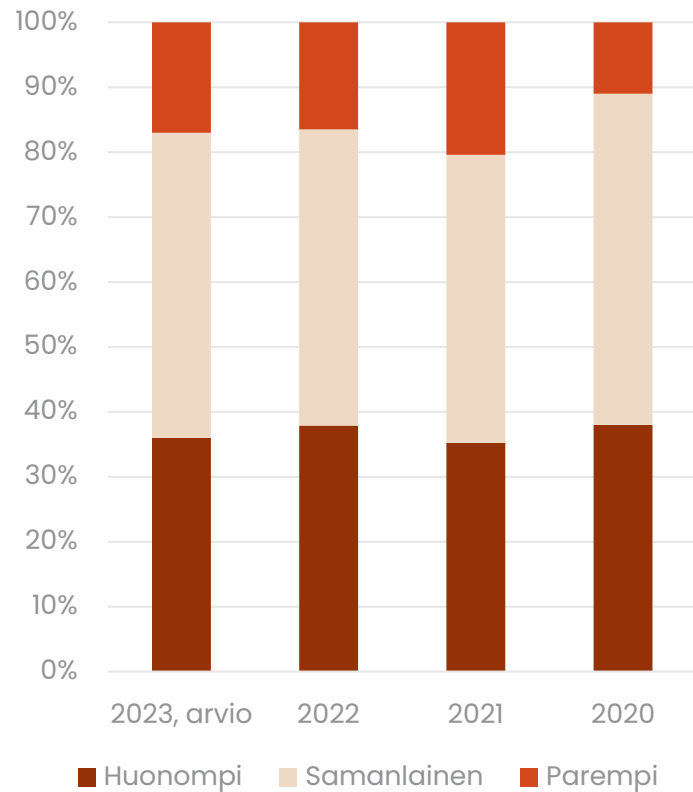
Liikevaihdon jakautumisessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia sitten syksyn 2022.

Vastaajat odottavat liikevaihtonsa laskevan jonkin verran viime vuoteen verrattuna.

Positiivisimmat kasvuodotukset ovat suurimmilla toimijoilla.

Kannattavuuden kehitys

Reilu kolmannes raportoi yrityksensä kannattavuuden huonontuneen edelliseen vuoteen verrattuna.

- Isoilla toimijoilla ja 0,5-1 M€ liikevaihtoluokan yritysten odotukset ovat hieman muita positiivisempia.
- Kokoluokassa 5-10 M€ odotukset ovat kriittisimpiä.

Alueelliset erot ovat merkittäviä.

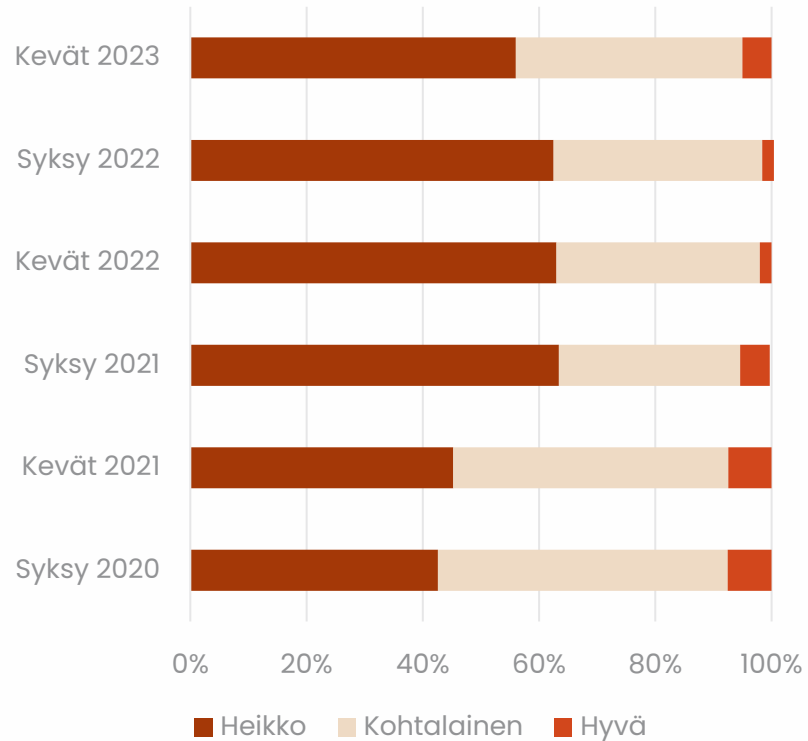
- Keski-Pohjanmaalla 2/3 vastaajasta odottaa kannattavuuden parantuvan tänä vuonna, kun taas pääkaupunkiseudulla puolet vastaajista odottavat kannattavuuden heikentyvän.

Sähkösuunnittelijoiden odotukset kannattavuuden kehityksestä ovat hieman urakoitsijoita heikommät.

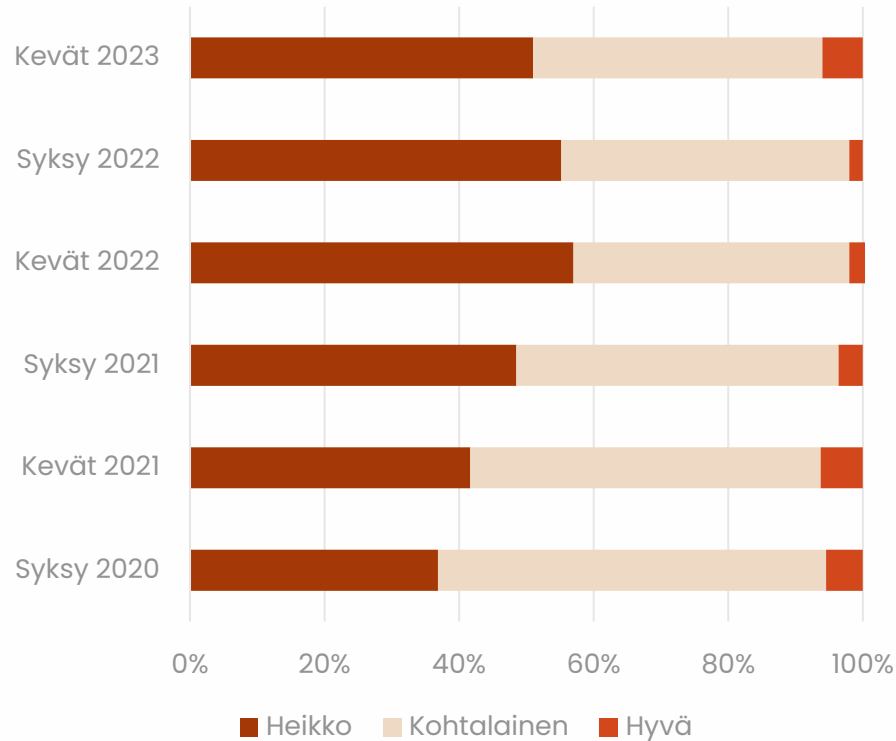

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus

Työntekijät

Toimihenkilöt

Vastaajat arvioivat henkilöstön määrän pysyvän melko ennallaan syksyä 2023 kohden, kasvua vain noin 1,3 %.

Työntekijöiden saatavuus on heikko 56 %:lla vastaajista.

- Tilanne on lähes sama kaiken kokoisilla yrityksillä eikä suuria eroja ole maantieteellisestikään.

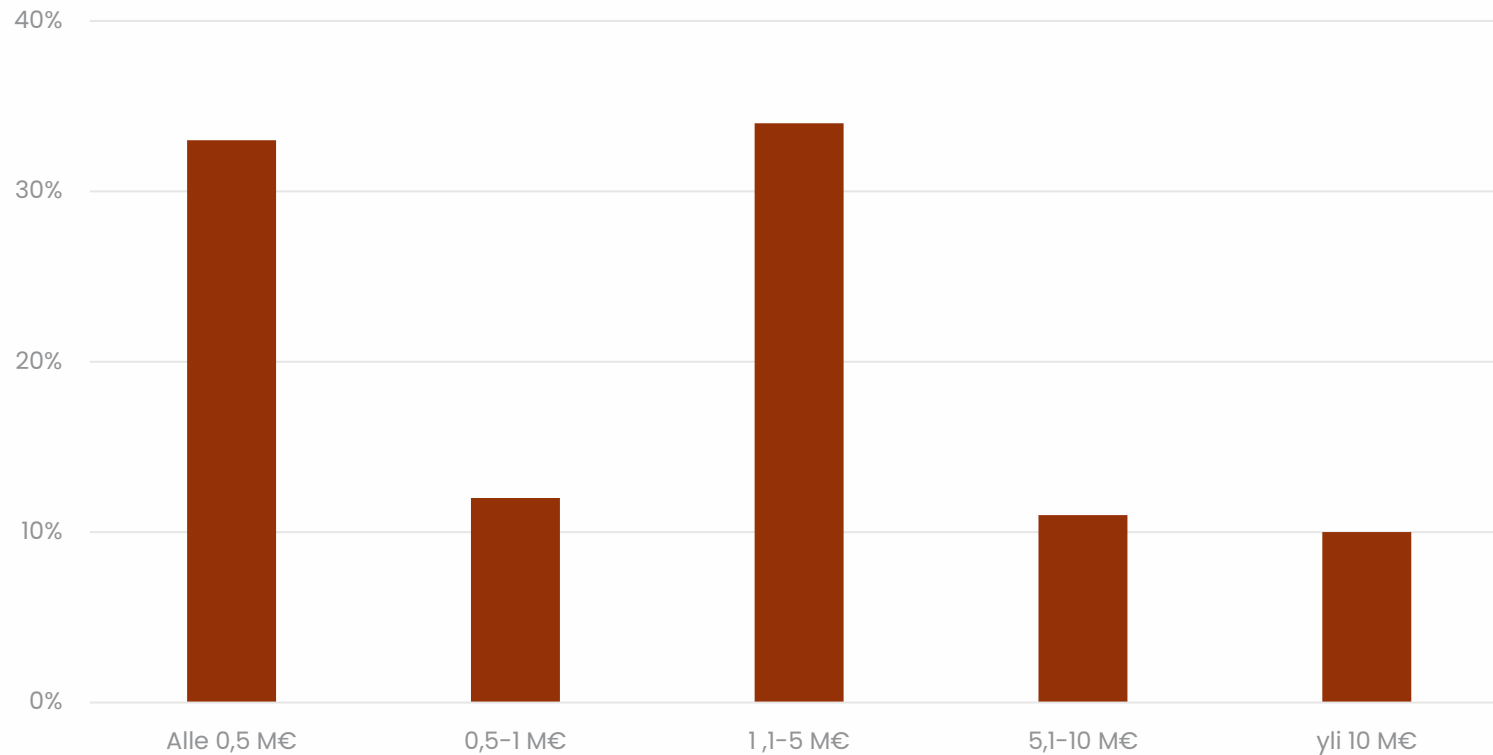
Toimihenkilöiden osalta kohtalainen saatavuus on 43 %:lla ja heikko 51 %:lla vastaajista.

- Liikevaihdoltaan suurimmalla yrityksillä on suurimmat haasteet.

Lomautettuna on noin 2 % alan henkilöstöstä.

Liikevaihto euroina

Reilulla kolmanneksella vastanneista yrityksistä liikevaihto on alle 0,5 M€.

10 % yrityksistä ylittää yli 10 M€ liikevaihtoon (9 %, syksy 2022).

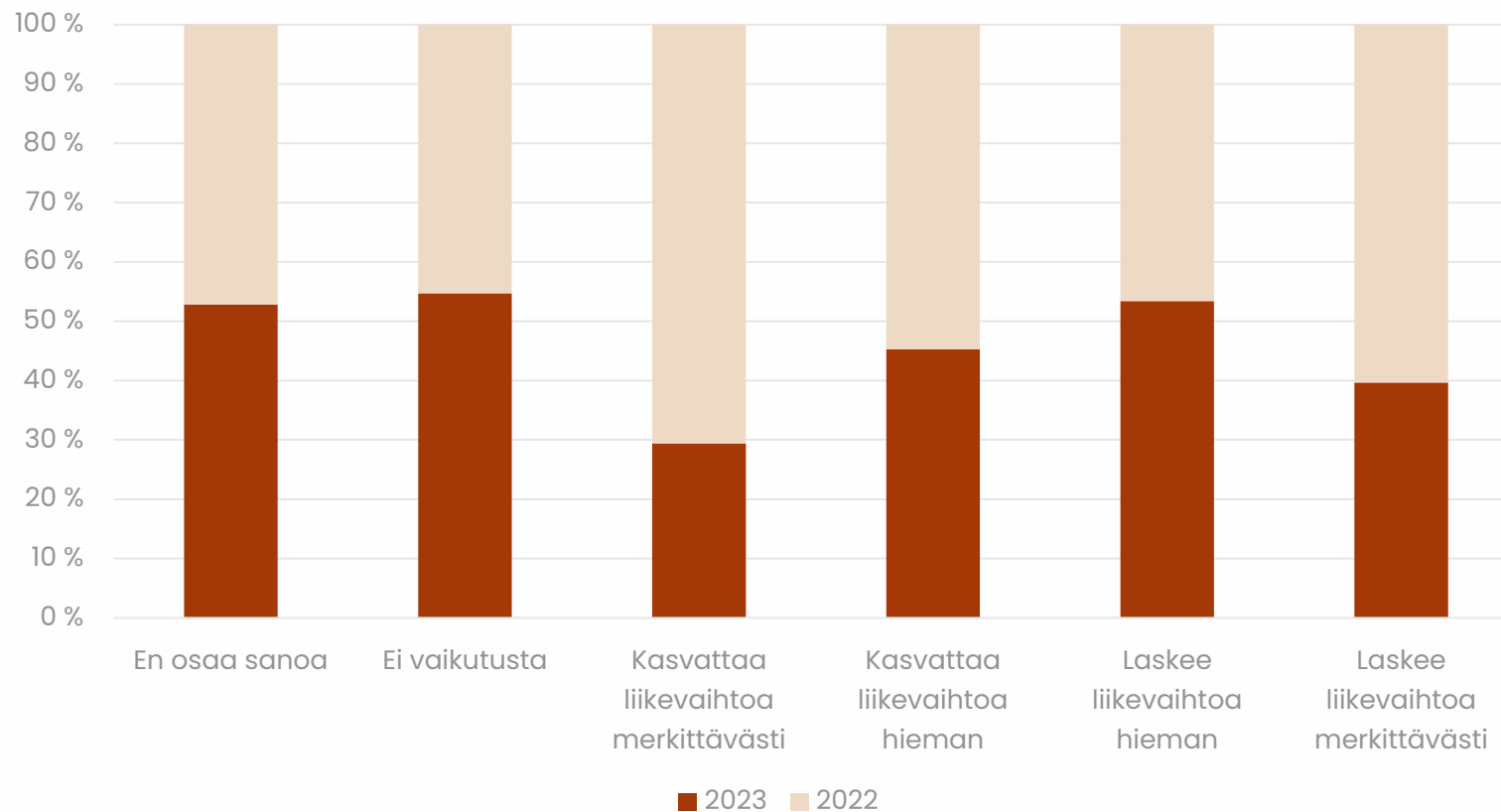
Reilulla 40 %:lla sähköurakointi-yrityksiä liikevaihto on alle puoli M€ ja kolmanneksella 1,1-5 M€.

Sähkösuunnitteluyrityksistä 39 %:lla liikevaihto on 1,1-5 M€.

LVI-urakoinnissa 39 %:lla liikevaihto on 1,1-5 M€ ja 41 %:lla vastaajista liikevaihto on yli 5,1 M€.

Ukrainan sodan seurannaisvaikutukset liikevaihtoon

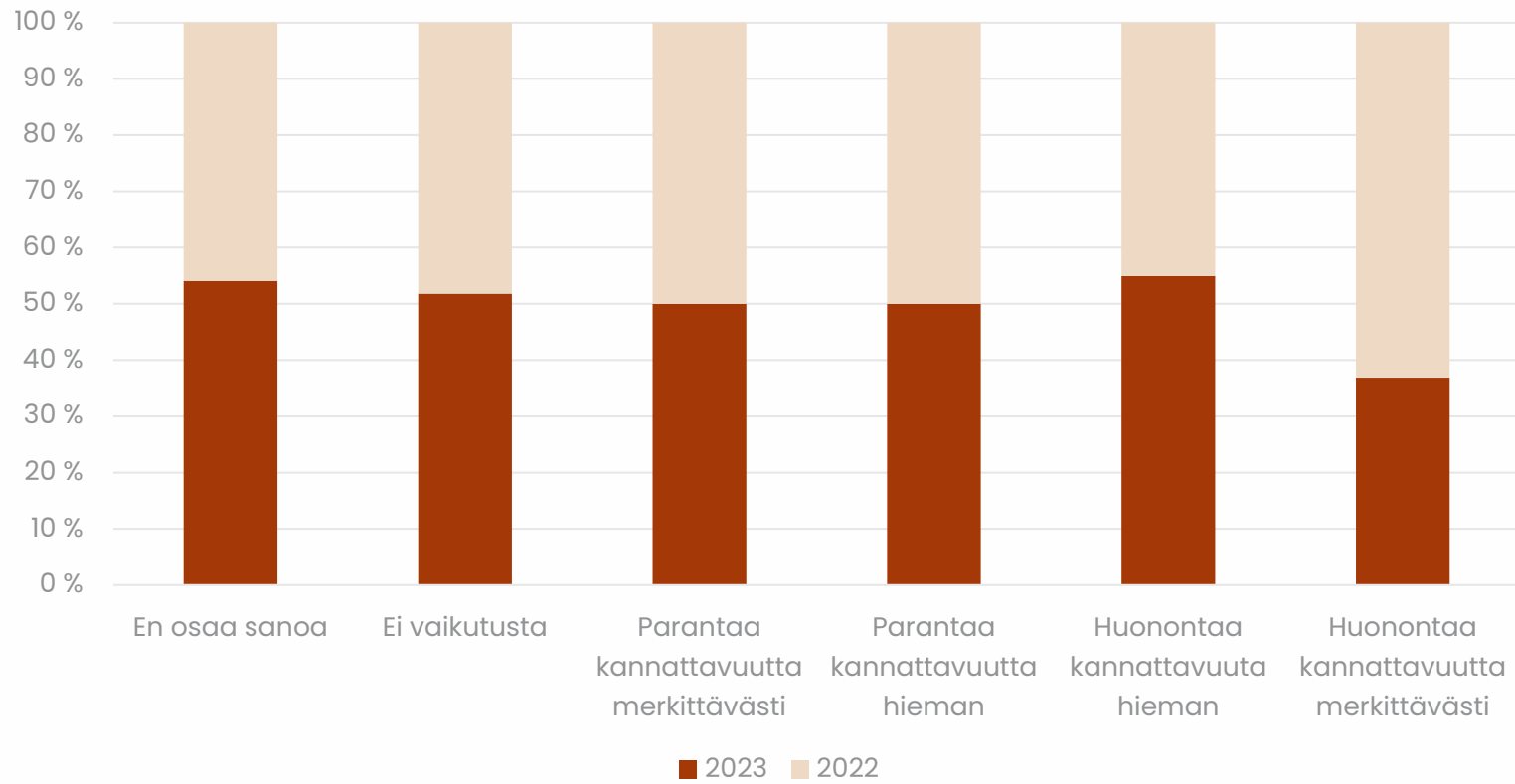

Lähes puolet vastaajista arvioi sodan seurannaisvaikutusten vaikuttavan liikevaihtoonsa negatiivisesti.

- Sähkösuunnittelijoista runsas puolet pelkää Ukrainan sodan heikentävän liiketoimintaansa.

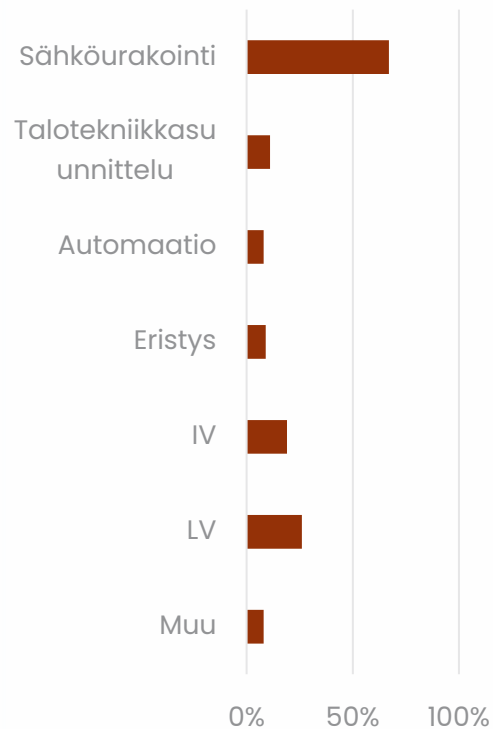
Ukrainan sodan seurannaisvaikutukset kannattavuuteen

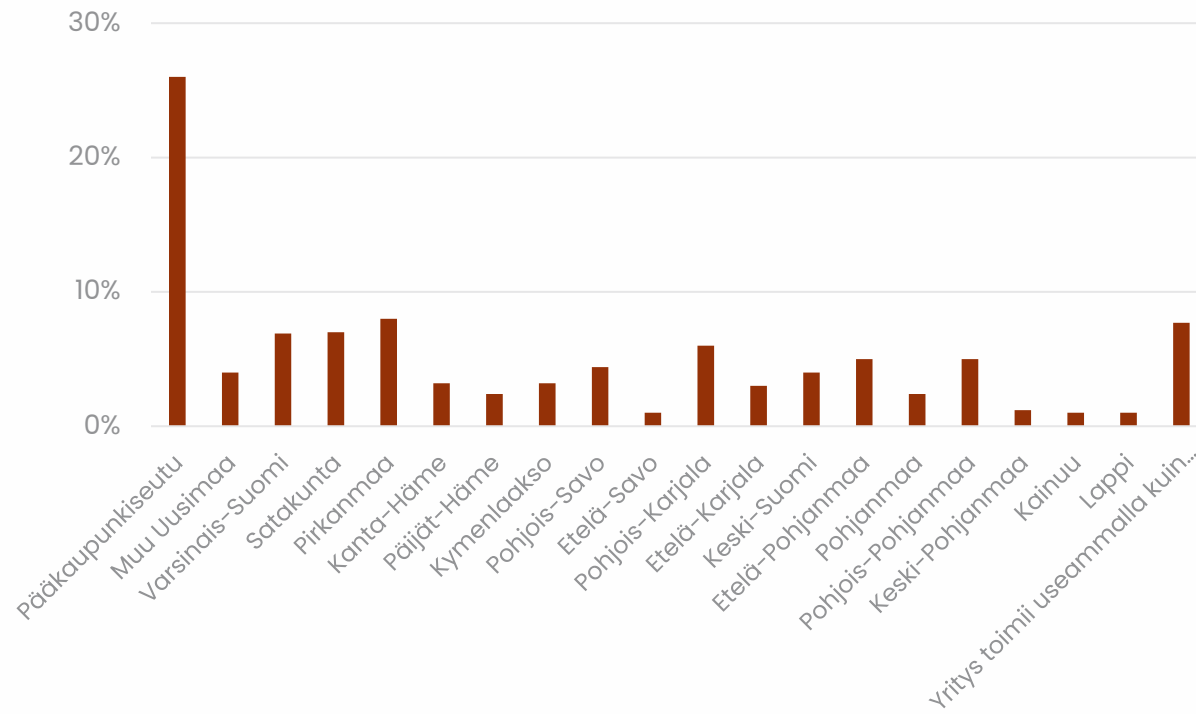
Kahdeksan vastaajaa kymmenestä uskoo kannattavuutensa heikentyvän sodan seurannaisvaikutusten johdosta.

Taustatietoja

Toimiala

Maakunta

Talotekniikkaliitto toteutti talotekniikka-alan suhdannekyselyn LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n, Sähkösuunnittelijat NSS ry:n sekä Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry:n jäsenistölle 22.2.-6.3.2023.

Kyselyyn vastasi 219 yritystä ja vastausprosentti oli 11,6.

